

Maakuntaudistus ja VTV:n tarkastustehtävä

Valtiontalouden tarkastusvirasto

Maakunnan muutosjohtajien
verkostotapaaminen 15.2.2018

Marko Männikkö
Anna-Liisa Pasanen

Mikä on
VTV?

Mikä on tarkastusmandaatti
ja tehtävä?

Valtion taloudenhoidon ja valtion talousarvion noudattamisen tarkastamista varten eduskunnan yhteydessä on riippumaton valtionalouden tarkastusvirasto. Tarkastusviraston asemasta ja tehtävistä säädetään tarkemmin lailla.

Tarkastusvaliokunnalla ja valtionalouden tarkastusvirastolla on oikeus saada viranomaisilta ja muilta valvontansa kohteina olevilta tehtävänsä hoitamiseksi tarvitsemansa tiedot.

Suomen perustuslain 90 §

Mikä on Valtiontalouden tarkastusvirasto?

- valtiontalouden ylin ulkoinen tarkastaja
- eduskunnan yhteydessä toimiva riippumaton viranomainen
- tarkastaa valtion taloudenhoitoa, valvoo finanssipolitiikkaa sekä vaali- ja puoluerahoitusta
- perustuslaillinen asema ja tehtävät

Miten VTV toteuttaa tehtävänsä?:

- q Tilintarkastus
- q Finanssipolitiikan tarkastus
- q Laillisuustarkastus
- q Tuloksellisuustarkastus
- q Finanssipolitiikan valvonta
- 4 q Vaali- ja puoluerahoitusvalvonta

Mitä riippumattomuus tarkoittaa?

Valtiontalouden tarkastusvirasto on riippumaton tarkastusviranomaisen eduskunnan yhteydessä

Tarkastusvirasto hoitaa tarkastus- ja valvontatehtäviään riippumattomasti:

- pääjohtaja päättää toiminnan ja tarkastamisen suunnittelusta, toteutuksesta ja raportoinnista
- pääjohtaja raportoi toiminnastaan suoraan eduskunnan täysistunnolle
- tarkastusvirastolle voidaan antaa tehtäviä vain lailla

Miten VTV:n toiminta vaikuttaa?

ENNALTAEHKÄISEMINEN JA VASTUULLISTAMINEN

- tietoisuus tarkastuksista

VARMENTAMINEN

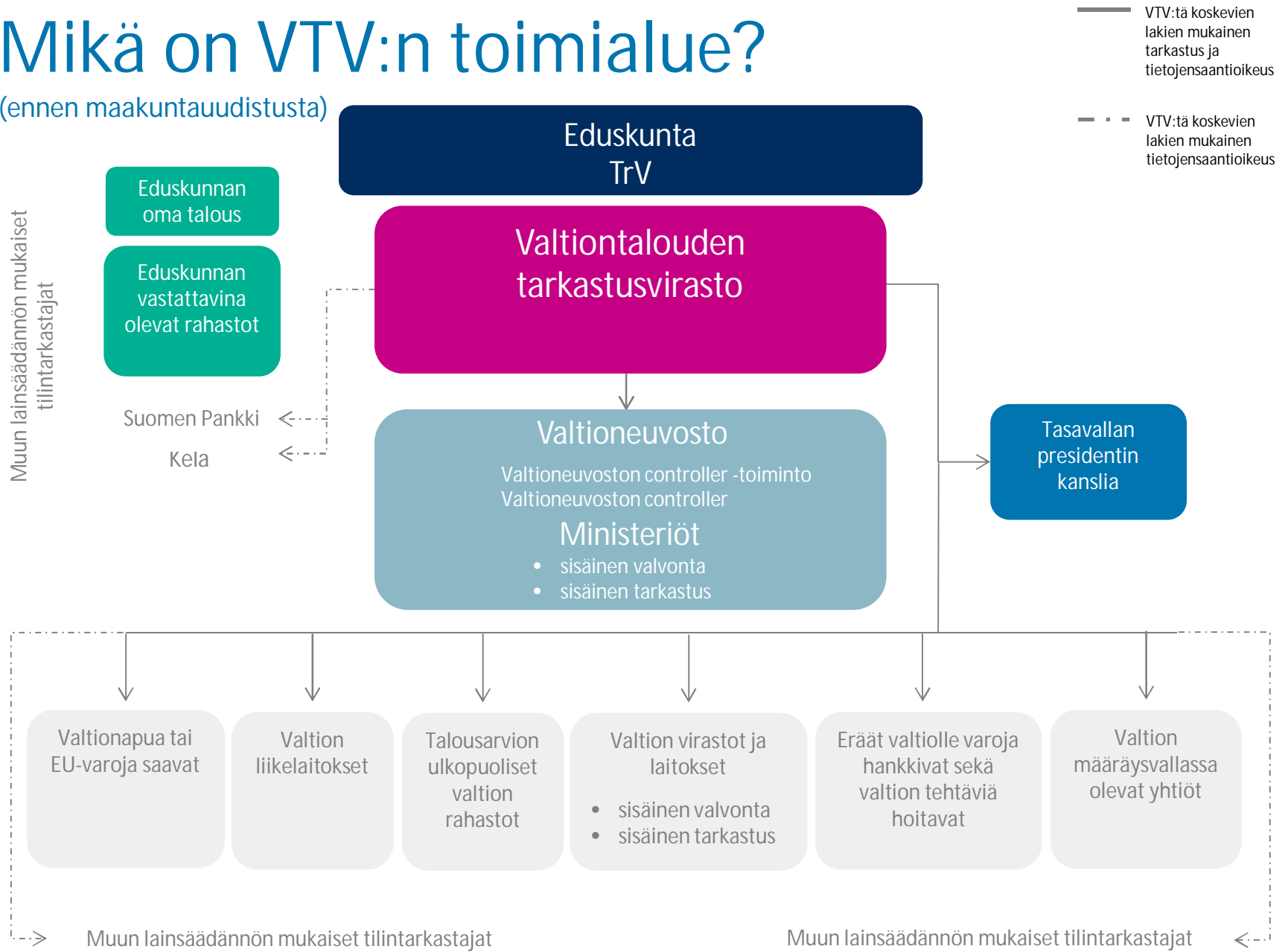
- taloudellisuus- ja tuloksellisuustiedot
- hallinnon sisäinen valvonta ja ohjaus
- taloudellisen päätöksenteon tietoperusta

KEHITTÄMISTOIMET

- konkreettiset suositukset tarkastuksissa
- vuorovaikutus tarkastajan kanssa

Mikä on VTV:n toimialue?

(ennen maakuntauudistusta)

Mikä on VTV:n mandaatti maku –uudistuksessa?

Maakuntalain 109§:

VTV:llä olisi oikeus tarkastaa maakuntien sekä maakuntalain 4 §:ssä tarkoitettujen maakuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen ja säätiöiden taloudenhoidon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Lisäksi virastolla olisi oikeus tarkastaa maakuntakonserniin kuulumattomien yhteisöjen, säätiöiden ja laitosten taloudenhoidon laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta

siltä osin kuin kyse on maakunnan järjestämisvastuulle ja siten maakunnan rahoitusvastuulle kuuluvien palveluiden tuottamisesta taikka maakunnan omistukseen, sopimukseen tai rahoitukseen perustuvasta maakunnan muusta toiminnasta.

Mandaatin laajuus

- Maakuntien sekä
  - maakunta -konserniin kuuluvat yhteisöt ja säätiöt
  - muut näihin kuulumattomat yhteisöt, säätiöt ja laitokset
- siltä osin* kuin kyse on maakunnan järjestämisvastuun toteuttamisesta taikka maakunnan muusta toiminnasta

Mandaatin sisältö

- Taloudenhoidon laillisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden tarkastaminen

Miten VTV tarkastus näkyy maakunnissa?

Tuloksellisuustarkastus

- Taloudenhoidon tarkoituksenmukaisuus, onko vastuuviranomainen toiminut tuloksellisesti (*onko tavoitteita edistetty mahdollisimman paljon mahdollisimman vähin valtiontaloudellisin kustannuksin*)

Laillisuustarkastus

- Varmistaa valtion taloudenhoidon laillisuutta ja talousarvion noudattamista

Finanssipolitiikan tarkastus

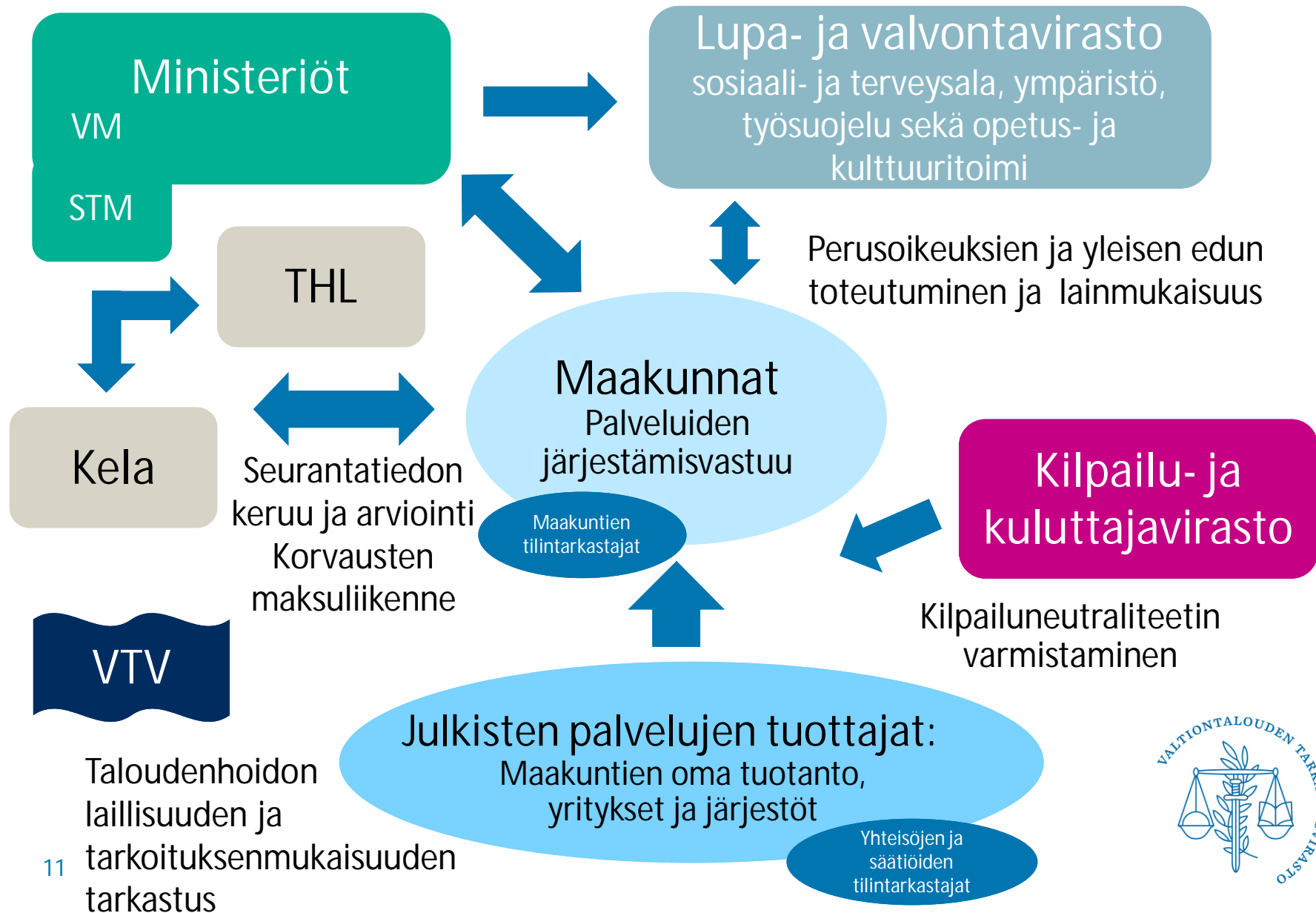
- Onko valtion taloudellisesta asemasta kokonaisuutena sekä julkisen talouden kestävydestä annettu oikea ja riittävä kuva.

Tilintarkastus

- Valtion tilinpäätöksen ja kirjanpitoyksikön tilintarkastuksen yhteydessä valtion rahoituksen osalta näiden tilinpäätöksen oikeellisuutta ja talousarvion noudattamista – kuten muu valtion ta-rahoitus – (*raportointi valtion kirjanpitoyksiköille*)

Mikä on
VTV:n
tehtävä suhteessa muihin
tarkastus, arviointi ja
valvontatoimijoihin?

Toimijoiden roolit

Maakunta uudistuksen arviointi- ja tarkastustoiminta

MAAKUNNAN TARKASTUS JA ARVIOINTI

EDUSKUNTA

MINISTERIÖT

VALTIONTALouden TARKASTUSVIRASTO 109 §

VTV:llä on oikeus tarkastaa maakunnan ja sen sekä maakuntien yhteisessä määräysvallassa olevien yhteisöjen toiminnan ja taloudenhoidon laillisuutta, tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta.

MAAKUNTAVALTUUSTO 16 §

päätää mm. talousarviosta, strategiasta, hallintosäännöstä, omistajaohjauksen periaatteista, konserniohjauksesta, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista, jäsenten valitsemisesta toimielimiin, tilintarkastajan valinnasta sekä tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä sekä nimeää tarkastuslautakunnan.

MAAKUNTAHALLITUS 37, 45 §

huolehtii maakunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä ja järjestää maakunnan riippumattoman sisäisen tarkastuksen.

TARKASTUSLAUTAKUNTA 106 §

arvioi, ovatko maakuntavaltuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet maakunnassa ja maakuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista. Valmistele tilinpäätöksen hyväksymisen ja vastuuvapauden myöntämisen sekä tilintarkastajan valinnan ja yhteensovittaa maakuntakonsernin tarkastuksen. Valmistele talousarvionsa ja hallintosääntöön tarkastuslautakuntaa ja tilintarkastusta koskevat määräykset.

HALLITUKSEN TARKASTUSTOIMIKUNTA

keskittyy konsernivalvonnan, sisäisen valvonnan, sisäisen tarkastuksen, konsernivalvonnan ja riskienhallinnan kysymyksiin. (suositeltava toimikunta)

ULKOISEN TARKASTUKSEN JA ARVIOINNIN YKSIKKÖ

valmistele, esittelee ja toimeenpantee tarkastuslautakunnan asiat. (suositeltava yksikkö)

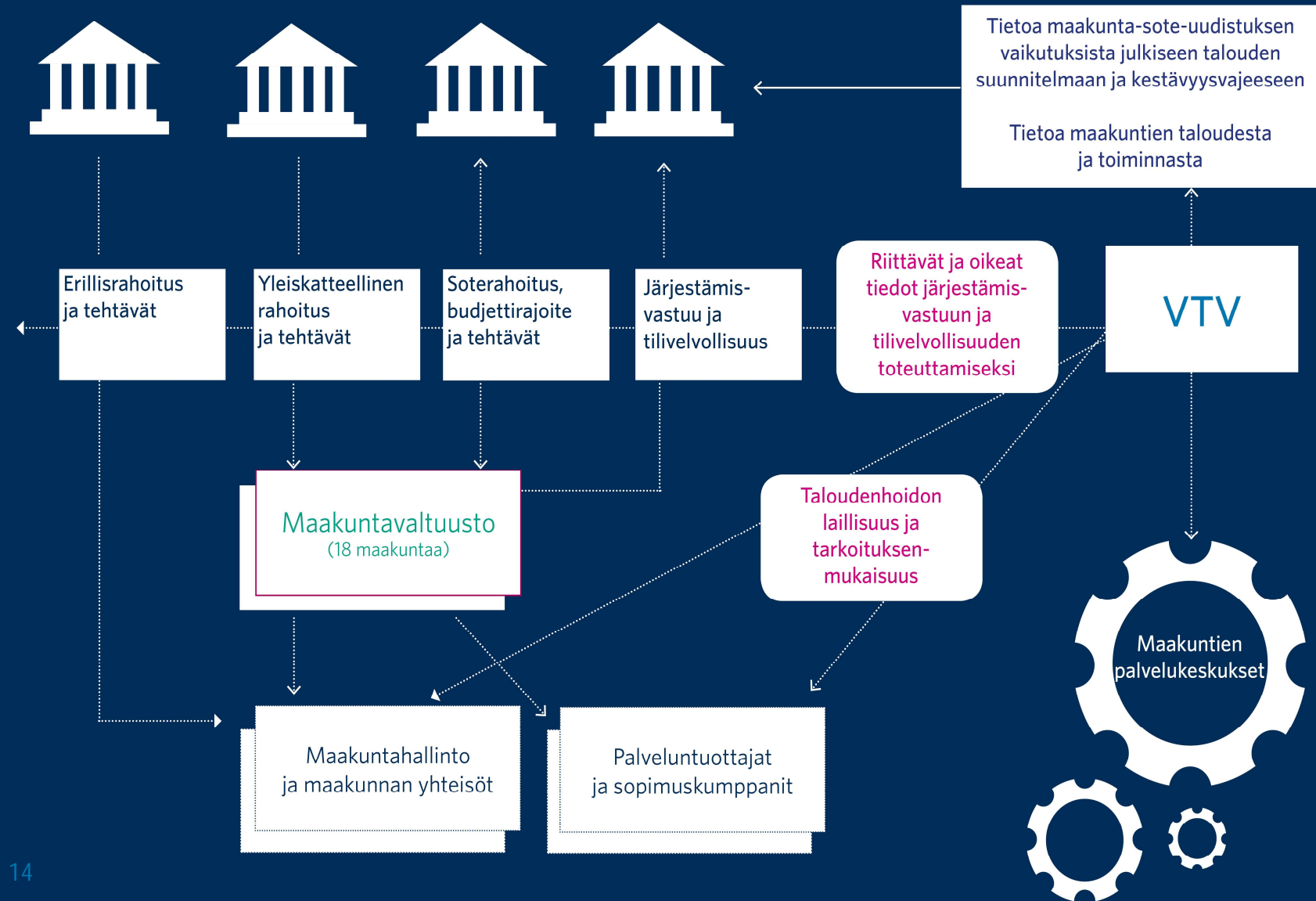
TILINTARKASTAJA 107, 108 §

tarkastaa hallinnon, kirjanpidon ja tilinpäätöksen, ja ottaa kantaa, onko maakunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

SISÄINEN TARKASTUS 45 §

maakunnan sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä koordinoi maakuntakonsernissa tapahtuvaa sisäistä tarkastusta.

Eduskunta ja ministeriöt

Miten VTV
toteuttaa tehtävänsä?

Tilintarkastus

varmentaa, että

- valtion talousarviota ja sen soveltamiseen liittyviä keskeisiä säännöksiä noudatetaan
- tilinpäätöksessä esitetään oikeat ja riittävät tiedot
- sisäinen valvonta on järjestetty asianmukaisesti

Laillisuustarkastus

- varmistaa valtion taloudenhoidon laillisuutta ja talousarvion noudattamista
- laillisuus sisältää hyvän hallinnon periaatteet; lisäksi voidaan huomioida taloudenhoidon tarkoituksenmukaisuus
- toteutetaan sekä erillisinä tarkastuksina että tilintarkastusten yhteydessä

Vaali- ja puolerahoitusvalvonta

- VTV vastaanottaa ja julkaisee verkkosivuillaan puoluelaissa ja vaalirahoituslaissa säädettyjä asiakirjoja ja varmistaa, että kaikki ilmoitusvelvolliset tekevät laeissa säädetyt ilmoitukset
- raportointi suoraan eduskunnalle
  - vaalirahoitusvalvojana kertomus toiminnasta kahdeksan kuukauden kuluttua yleisen vaalin tuloksen vahvistamisesta
  - puoluelain valvojana kertomus vuosittain

www.vaalirahoitus.fi

Tuloksellisuustarkastus

- tarkastaa taloudenhoidon tarkoituksenmukaisuutta
- peruskysymys: onko vastuuviranomainen toiminut tuloksellisesti tai luonut riittävät edellytykset tuloksellisuudelle?
- tarkastus kohdistuu sellaiseen toimintaan, jolla on merkitystä valtiontaloudelle:
  - organisaatorakenteisiin ja rahoitusjärjestelmiin,
  - toiminnan ohjaukseen ja johtamiseen,
  - toiminnan vaikutuksiin ja tehokkuuteen

Finanssipolitiikan tarkastus

- takaa, että eduskunta voi käyttää perustuslain mukaan sille kuuluvaa valtion taloutta koskevaa päätäntävaltaa
- tarkastaa, onko valtion taloudellisesta asemasta kokonaisuutena sekä julkisen talouden kestävydestä annettu oikea ja riittävä kuva
- tarkastus kohdistuu
  - finanssipolitiikan päätöksenteon tietoperustan luotettavuuteen
  - finanssipolitiikan hallintavälineiden toimivuuteen sekä tavoitteiden saavuttamiseen

Finanssipolitiikan valvonta

Lakisääteinen tehtävä 1.1.2013 alkaen

Tarkastusvirasto valvoo kansallisen FIPO-lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista

- Julkisen suunnitelman valvonta
- Makrotalouden ennusteiden luotettavuuden valvonta
- Julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteen (KAT) noudattamisen ja tähän liittyvän korjausmekanismin valvonta julkisen talouden vakauden ja kestävyys turvaaminen

www.vtv.fi
www.vaalirahoitus.fi
[@VTV_fi](https://twitter.com/VTV_fi)

Kiitos!